

ULYSSES EUROPEAN ODYSSEY

SEX SHOOTER | The Liberation of Sexual Identity
By Hester Scheurwater

GENDER MATTERS | Stories from Istanbul
Curated by Gülen Güler Hurley

STATIONSKWARTIER LEEUWARDEN

16 sep - 17 dec 2023

ULYSSES
EUROPEAN ODYSSEY 2022-2024

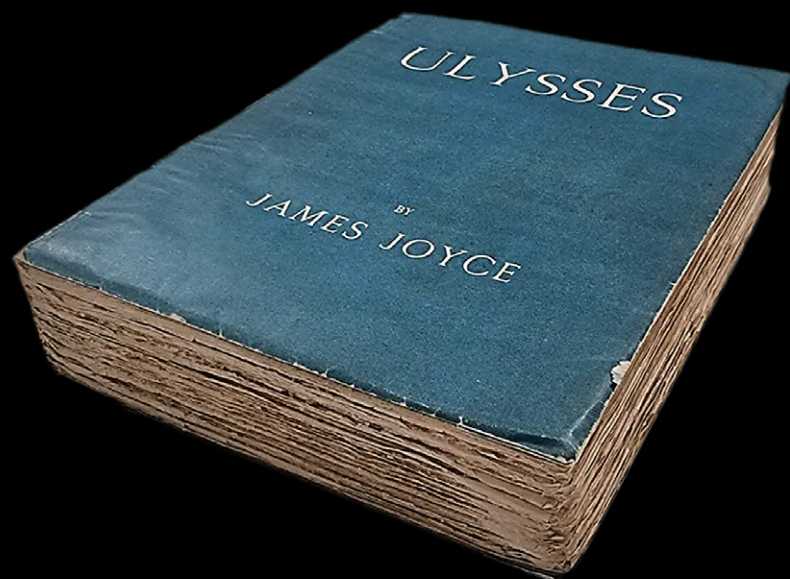
**BRAVE
NEW
WORLD**
PRODUCTIES

noorderlicht.

Ulysses European Odyssey

‘Ik schrijf nu een boek gebaseerd op de omzwervingen van Odysseus. De (Homerus) Odyssee, dat wil zeggen, dient voor mij als grondplan... Het is een epos van twee ethniciteiten en tegelijkertijd de cyclus van het menselijk lichaam en een klein verhaal van een dag.. Het is ook een soort encyclopedie.’

James Joyce in Ulysses

ULYSSES European Odyssey (UEO) is een episch project van 2022-2024 in 18 steden in 16 landen, waarbij in de openbare ruimte artistieke antwoorden worden gegeven op sociale en culturele thema's uit de 18 episodes van Ulysses van James Joyce. Tegelijkertijd zal in elke stad een cyclus van openbare symposia worden gehouden om 309 vragen (ULYSSES, aflevering 17) te produceren voor het creëren van een nieuw handvest voor kunst en samenleving voor Europa. Het project heeft ook 30 kunstenaarsresidenties die zullen bijdragen aan een nieuw boek, Europe-Ulysses (werktitel), naast 18 nieuwe schrijfpdrachten, één schrijver uit elke stad.

ULYSSES European Odyssey (UEO) is geïnspireerd op het Europese literaire meesterwerk *Ulysses* van James Joyce (gepubliceerd in 1922), dat op zijn beurt weer geïnspireerd is op de Odyssee van Homerus. Samen zijn de drie verbonden als projecten die reageren op seismische momenten in de menselijke geschiedenis: de Trojaanse oorlog (ca. 1200 voor Christus), de Grote Oorlog en de Spaanse Griep (1914-20) en onze eigen tijd van pandemische crisis en de huidige existentiële klimaatcatastrofe die onze planeet bedreigt.

UEO bestaat uit een nieuw Europees netwerk van 18 partners die samen één publiek project produceren bestaande uit drie aktes van 18 scènes van 2022-24 in openbare ruimtes in 18 Europese steden in 16 verschillende landen - Athene, Triëst, Vilnius, Boedapest, Marseille, Parijs, Berlijn, Lugo, Kopenhagen, Istanbul, Cluj, Zürich, Leeuwarden, Eleusis, Oulu, Lissabon, Dublin & Derry/Donegal.

Het project is een multidisciplinair antwoord op de vragen van deze tijd, waarbij elke stad zich bezighoudt met een van de episodes van de roman en met hedendaagse Europese sociale thema's die in die episode worden geïdentificeerd. Elk evenement is gericht op een openbare ruimte, geïnspireerd door Joyce's geloof in de openbare ruimte als een beschavende invloed. Het project bestaat uit drie aktes en 18 scènes:

ACT I 2022

1. Jongeren, burgerschap & democratie | ATHENE
2. Gewicht van de geschiedenis | TRIËST
3. Stadsvernieuwing en het opnieuw uitvinden van de stad | VILNIUS
4. De rol van buurtgemeenschappen in post-COVID Europa | BOEDAPEST
5. Migratie, porositeit en integratie | MARSEILLE
6. Onze creatieve dialoog met de doden | PARIJS

Ulysses European Odyssey

I am now writing a book based on the wanderings of Ulysses. The (Homer) Odyssey, that is to say, serves me as a ground plan... It is an epic of two races and at the same time the cycle of the human body as well as a little story of a day... It is also a sort of encyclopedia.

James Joyce on Ulysses

ACT II 2023

7. Goederenfetisj, magazijnlogistiek en verscheurde dromen van de 21e eeuw | BERLIJN
8. Onze hedendaagse relatie met voedsel | productie, distributie, consumptie | LUGO
9. Hervorming van het onderwijs | KOPENHAGEN
10. Co-existentie | ISTANBOEL
11. Wat zijn de gevaren voor een toekomstig Europa? | CLUJ
12. Is Europees burger zijn belangrijker dan burger zijn van een individuele natie? | ZÜRICH
13. Gender & seksuele identiteit | LEEUWARDEN
14. De ecologische uitdagingen voor onze heilige zeeën en kusten | ELEUSIS
15. Geestelijk welzijn in het Europa van vandaag | OULU

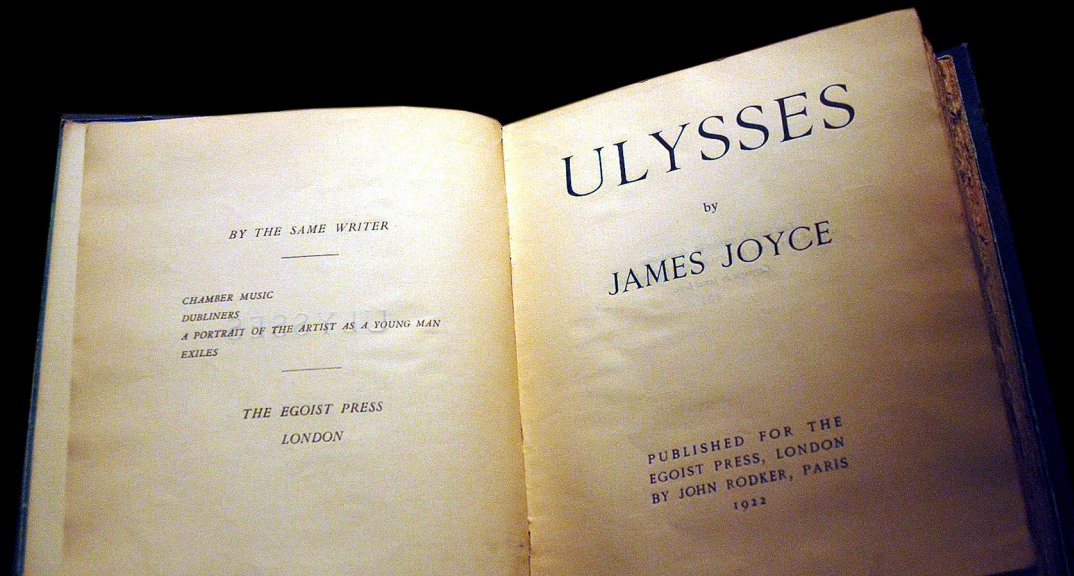
ACT III 2024

16. De dialoog tussen generaties: Europa's vergrijzende bevolking: een crisis of een kans? | LISSABON
17. Wat is thuis? | DUBLIN
18. De toekomst: Een vrouwelijke visie | DERRY/DONEGAL

Deze hedendaagse Europese thema's Kunst & Samenleving - die de focus vormen van het minisymposium van elke stad - zullen een gepubliceerd creatief statement opleveren, gestructureerd in de vorm van 309 vragen en antwoorden (geïnspireerd door Episode 17 van *Ulysses*) met betrekking tot de rol die de kunsten zouden kunnen spelen in de samenleving voor een beter toekomstig Europa. De creatieve verklaring, chARTer 309, wordt in de herfst van 2024 gepubliceerd op de website van UEO.

(Uit *Ulysses*, hoofdstuk 13:)

'Gaarne had ze hem met verstikte stem toegeroepen, haar slanke sneeuwwitte armen naar hem uitgestrekt, om hem te laten komen, om te voelen hoe hij haar lippen op haar blanke voorhoofd drukte, de liefdeskreet van een jong meisje, een gesmoord kreetje dat haar ontsnapte, de kreet die door de eeuwen heen op is geklonken. En toen schoot er een vuurpijl omhoog en pang knal de donker diep en o! toen spatte de Romeinse kaars uiteen en als een zucht klonk o! en iedereen riep o! o! In betovering en het gutste eruit in een regenvloed van gouden haartjes die zich verspreiden en o! Het werden allemaal groenige sterretjes als dauwdroppels die tussen de gouden sterretjes naar beneden vielen, en o zo mooi, o, zachtjes, zoetjes, zachtjes!'

ULYSSES European Odyssey (UEO) is an epic project from 2022-2024 across 18 cities in 16 countries, producing artistic responses in public spaces to social and cultural themes identified in the 18 episodes of James Joyce's *Ulysses*. At the same time, a cycle of public symposia will be held in each city to produce 309 questions (*Ulysses*, Episode 17) towards creating a new arts and society charter for Europe. The project also has 30 artist residencies which will contribute to a new book, *Europe-Ulysses* (working title), alongside 18 new writing commissions, one writer from each city.

ULYSSES European Odyssey (UEO) is inspired by a European literary masterpiece, James Joyce's *Ulysses* (published in 1922), which in turn was inspired by Homer's *Odyssey*. Together the three are connected as projects that respond to seismic moments in human history: the Trojan War (c.1200 BC), The Great War and Spanish Flu (1914-20) and our own time of pandemic crisis and the current existential climate catastrophe threatening our planet.

UEO consists of a new European network of 18 partners co-producing a single public project comprising 3 Acts of 18 scenes from 2022-24 across public spaces in 18 European cities of 16 different countries – Athens, Trieste, Vilnius, Budapest, Marseille, Paris, Berlin, Lugo, Copenhagen, Istanbul, Cluj, Zurich, Leeuwarden, Eleusis, Oulu, Lisbon, Dublin & Derry/ Donegal.

The project is a multi-disciplinary response, each city engaging with one of the novel's episodes and with contemporary European social themes identified in that episode. There is a focus on each event engaging with a public space, inspired by Joyce's belief in public space as a civilising influence. The project is shaped into three Acts and 18 scenes:

ACT I 2022

1. Youth, citizenship & democracy | ATHENS
2. Weight of history | TRIESTE
3. Urban renewal and the reinvention of the city | VILNIUS
4. The role of neighbourhood communities in post|Covid Europe | BUDAPEST
5. Migration, porosity and integration | MARSEILLE
6. Our creative dialogue with the dead | PARIS

ACT II 2023

7. Commodity fetish, warehouse logistics and torn dreams of the 21st century | BERLIN
8. Our modern day relationship with food | production, distribution, consumption | LUGO
9. Education reform | COPENHAGEN
10. Co|existence | ISTANBUL
11. What are the dangers that a future Europe must navigate? | CLUJ
12. Is being a European citizen more important than being a citizen of an individual nation? | ZURICH
13. Gender & Sexual identity | LEEUWARDEN
14. The ecological challenges facing our sacred seas and shores | ELEUSIS
15. Mental well|being in Europe today | OULU

ACT III 2024

16. Intergenerational matters: Europe's ageing population: a crisis or an opportunity? | LISBON
17. What is home? | DUBLIN
18. The future: A female vision | DERRY/DONEGAL

These Arts & Society contemporary European themes – which are the focus of each city's mini-symposium – will result in a published creative statement, structured in the form of 309 questions and responses (as inspired by Episode 17 of *Ulysses*) regarding the role the Arts could play in society for a better future Europe. The creative statement, chARTer 309, will be published on the UEO website in the Autumn of 2024

(From *Ulysses*, chapter 13:)

'She would faint have cried to him chokingly, held out her snowy slender arms to him to come, to feel his lips laid on her white brow, the cry of a young girl's love, a little strangled cry, wrung from her, that cry that has rung through the ages. And then a rocket sprang and bang shot blind blank and O! then the Roman candle burst and it was like a sigh of O! and everyone cried O! O! in raptures and it gushed out of it a stream of rain gold hair threads and they shed and ah! they were all greeny dewy stars falling with golden, O so lovely, O, soft, sweet, soft!'

Sex Shooter

The Liberation of Sexual Identity

Beeldend kunstenaar Hester Scheurwater werkte hoofdstuk XIII uit in 'Sex Shooter - the Liberation of Sexual Identity', een confronterende kunstinstallatie. Daarmee zet ze vraagtekens bij gevestigde ideeën over seksuele identiteit en moedigt ze mensen aan om hun eigen seksualiteit en lichaamsbeeld te omarmen. Ongeacht hun genderidentiteit.

Visual artist Hester Scheurwater has elaborated on Chapter XIII in 'Sex Shooter - the liberation of sexual identity', a confrontational art installation. In doing so, she questions established ideas about sexual identity and encourages people to embrace their own sexuality and body image. Regardless of their gender identity.

Sex Shooter

The Liberation of Sexual Identity

Een multimediale tentoonstelling van Hester Scheurwater

Afbeeldingen zijn overal. Volgens onderzoek van voor de tijd van het world wide web bekeken we in het begin van de jaren 90 al 3000 afbeeldingen per dag. Vandaag de dag, met de komst van het web en sociale media, is niet alleen het aantal afbeeldingen geëxplodeerd, maar is ook het aantal beeldmakers exponentieel gegroeid. Iedereen met een smartphone kan een foto maken en hoewel deze ontwikkeling, die de grens tussen beeldconsumptie en -productie doet vervagen, kan worden toegejuicht als een democratische prestatie, verhindert de opkomst van nieuwe media niet dat eeuwenoude problematische machtsverhoudingen tussen sociale groepen blijven bestaan. Terwijl we nog steeds de vele schilderijen van mannelijke kunstenaars met vrouwelijk naakt kunnen bekijken die de muren van kunstmusea sieren, maakt het hedendaagse commerciële realisme gebruik van gefotoshopte naakte vrouwenlichamen om ons goederen te verkopen. En terwijl nog niet zo lang geleden alleen potloodventers op straathoeken stonden te wachten om hun jas te openen bij het zien van een vrouwelijke voorbijganger, lijkt een toenemend aantal mannen de verrassende gewoonte te hebben aangenomen om ongevroegd foto's van hun geslachtsdelen te sturen naar het doelwit van hun liefde.

‘Sex Shooter’ is Hester Scheurwaters nieuwste interventie in het schijnbaar steeds veranderende, maar verrassend constante visuele landschap en de genderpolitiek van het zien. De tentoonstelling is gemaakt in opdracht van Noorderlicht in Leeuwarden als onderdeel van ULYSSES European Odyssey 2022-2024. Dit door de EU gefinancierde project bestaat uit artistieke interventies in 16 verschillende Europese steden, elk voorstel geïnspireerd op een hoofdstuk uit James Joyce’s gelijknamige modernistische klassieker. Leeuwarden vormt het toneel voor *Ulysses’ ACT II*, hoofdstuk 13, Nausicaa, dat ingaat op het boeiende thema ‘Gendervrijheid in hedendaags Europa’.

In het controversiële 13^e hoofdstuk van het boek van de gevierde Ierse schrijver masturbeert *Ulysses’* hoofdpersoon, Leopold Bloom, op het strand van Sandymount bij het zien van een jonge vrouw, Gerty MacDowell, die in de verte haar rok optilt en haar benen en ondergoed laat zien. Terwijl Bloom seksueel tot een climax komt op het ritmische licht en geluid van vuurwerk - een passend metaforisch einde voor een dergelijke activiteit - dagdroomt MacDowell over wat het betekent om een verliefde vrouw te zijn en over het instituut huwelijk. De schijnbaar normatieve genderverdeling van deze louche scène - de stereotiep romantische vrouw die passief haar lichaam toont en de geseksualiseerde man die actief kijkt - was het perfecte materiaal voor Scheurwater om - opnieuw - ‘terug te schieten’. ‘Sex Shooter’ herschept Nausicaa’s scène vanuit het perspectief van MacDowell door de blik van Bloom terug te keren. MacDowell wordt opnieuw uitgevonden als een symbool van seksuele bevrijding en de uitdrukking van gendervrijheid voor alle mensen.

¹Gerty MacDowell wordt in studies over *Ulysses* meestal “Gerty” genoemd. Maar waarom wordt zij met haar voornaam aangeduid terwijl Bloom met zijn achternaam wordt aangeduid? Sociologen hebben betoogd dat deze gewoonte (om naar een vrouw te verwijzen met haar voornaam in plaats van met haar tweede naam) verband houdt met het patriarchale proces om naar alle vrouwen te verwijzen als “meisjes” - om ze jonger te noemen en daarom zogenaamd minder ervaren en wilskrachtig. Ik gebruik “MacDowell” om Gerty aan te duiden als een vrouw die het net zo waard is om bij haar volledige naam genoemd te worden als elke andere man.

In de tentoonstelling ziet de bezoeker een scene uit de performance ‘Slouch’ waarin Noemi Calzavara ostentatief haar benen spreidt om haar vulva te laten zien in weerwil van de bezoekers van de kunstbeurs. Het werk is geïnspireerd op verschillende beroemde klassieke en hedendaagse precedentes zoals *Action Pants: Genital Panic*, de beroemde ‘aktion’ uit 1969 van de Weense kunstenaar VALIE EXPORT die in een bioscoop ging zitten met een pistool en een broek met open kruis. Slouch doet ook denken aan Deborah de Robertis’ performance waarin ze in 2014 haar intieme lichaamsdelen blootlegde naast Courbets eigen weergave uit 1866 van vrouwelijke genitaliën in *L’Origine du monde*, tentoongesteld in het Musée d’Orsay in Parijs. In ‘Sex Shooter’ krijgen vrouwen de ‘agency’ die ze verdienen. MacDowell, suggereert Scheurwater, dient niet alleen de fantasie van Bloom, ze is mondig en zich goed bewust van haar eigen seksuele verlangens en handelingen.

In de tentoonstellingsruimte gebruikt Scheurwater ventilatoren en een zilte geur om de sfeer van het Sandymount strand en de intieme geur van de artieste na te bootsen - een parallel trekkend tussen de zee en de seksualiteit van vrouwen. De tentoonstelling toont een serie naaktportretten van mannen en vrouwen die reageerden op Scheurwaters open oproep om te poseren zoals zij dat willen bij het uitdrukken van hun seksuele zelf en geslacht. Deze foto’s en video’s tonen hen terwijl ze poseren op een manier die past bij hun eigen verbeelding, waarbij de fotograaf hun performance volgt - en zo de traditionele hiërarchie tussen model en fotograaf omkeert. Hier breidt Scheurwater de ‘agency’ en vrijheid die MacDowell kreeg in haar eigen versie van Nausicaa uit tot alle individuen, ongeacht seksuele voorkeur en genderexpressie.

In de tentoonstelling is ook Scheurwater’s serie ‘Ode’ te zien, een project dat zij startte als reactie op de ongevraagde ontvangst van ‘dickpics’ - foto’s van mannelijke genitaliën die mannen haar via e-mail en sociale media toestuurden. Scheurwater’s eigen foto’s van stijve penissen van vrijwillige modellen waren oorspronkelijk niet bedoeld om als serie in een museum te worden getoond, maar om individueel te worden verzonden naar iedereen - mannen en vrouwen - die ze wilde ontvangen. Door haar eigen afbeeldingen van mannelijke genitaliën op te nemen, wilde Scheurwater niet de opwinding van Bloom illustreren, maar eerder de ‘dickpic’ trend omkeren door het gebaar letterlijk terug te sturen.

‘Ode’ volgt op Scheurwater’s mail art project, ‘Sincerely Not Yours’ (2019), waarin ze ansichtkaarten van een aantal van haar meest extreme zelfportretten naar alle uithoeken van de wereld stuurde. Deze post-internetprojecten maken deel uit van Scheurwaters jarenlange praktijk om oorspronkelijk digitale fenomenen te vertalen naar het echte leven, waardoor beelden die bedoeld waren voor (digitaal) privégebruik vaak openbaar worden. Scheurwater staat bekend om haar ‘stickering’-, billboard- en ‘wild beaming’-projecten, waarbij ze vaak lichamen toont die niet voldoen aan de uniforme en strakke representatie van vrouwenlichamen in de commerciële hetero patriarchale beeldcultuur.

De Sex Shooter-tentoonstelling van Scheurwater weerspiegelt de niet-aflatende toewijding van de kunstenaar om de gangbare visuele verhalen te veranderen en de maatschappelijke normen rond de representatie van gender en seksualiteit te confronteren door ons uit te nodigen om onze eigen perspectieven uit te dagen en opnieuw te verbeelden.

Sex Shooter

The liberation of sexual identity

A multi-media installation by Hester Scheurwater

Images are everywhere. According to research predating the web, in the early 1990s we were already viewing as many as 3000 pictures per day. Today, with the arrival of the web and social media, not only the number of images has exploded but also the number of image makers has grown exponentially. Everyone with a smartphone can take a picture and while this development that blurs the line between image consumption and production might be applauded as a democratic achievement, the rise of new media does not prevent the persistence of problematic age-old power relations between social groups. While one can still view the many paintings by male artists featuring female nudes which decorate the walls of art museums, contemporary commercial realism uses photoshopped naked female bodies to sell us goods. And while, not so long ago, only flashers would have stood on street corners ready to open their coats at the sight of a female passerby, today, an increasing number of men seem to have adopted the surprising habit of sending pictures of their genitals, unrequested, to the focus of their love.

Sex Shooter is Hester Scheurwater's latest intervention in that seemingly ever-changing, yet surprisingly constant visual landscape and the gender politics of seeing. The exhibition is commissioned by Noorderlicht in Leeuwarden as part of ULYSSES: European Odyssey 2022-2024. This EU-funded project consists of artistic interventions in 16 different European cities, each proposition inspired by a chapter from James Joyce's eponymous modernist classic. Leeuwarden sets the stage for *Ulysses's* ACT II, chapter 13, Nausicaa, which delves into the captivating theme of 'Gender Freedom in contemporary Europe.'

In the controversial 13th chapter of the celebrated Irish writer's book, *Ulysses'* main character, Leopold Bloom, masturbates on Sandymount beach to the sight of a young woman, Gerty MacDowell, who, in the distance, lifts her skirt showing her legs and underwear. While Bloom sexually climaxes to the rhythmic light and sound of fireworks – a suitably metaphorical ending to such an activity – MacDowell daydreams about what it means to be a woman in love and the institution of marriage. The seemingly normative gender division of this seedy sequence – the stereotypically romantic woman passively showing her body, and the sexualized man actively looking – was the perfect material for Scheurwater to 'shoot back' – once again. 'Sex Shooter' recreates Nausicaa's sequence from MacDowell's perspective by returning Bloom's gaze. It reinvents MacDowell as a symbol of sexual liberation and expression of gender freedom for all individuals.

In the exhibition space, the visitor is greeted by a scene from the performance Slouch in which Noemi Calzavara ostentatiously spreads her legs to show her vulva in defiance to art fair visitors. The work is inspired by several famous classic and contemporary precedents such as Action Pants: Genital Panic, the celebrated 1969 'aktion' by Viennese artist VALIE EXPORT who sat down in a movie theatre wearing a gun, and trousers with an open crotch. Slouch also echoes Deborah de Robertis' performance in which she uncovered her intimate body parts in 2014 next to Courbet's own 1866 rendering of female genitals in *L'Origine du monde* exhibited at the Musée d'Orsay in Paris. In 'Sex Shooter', women are given the agency they deserve. MacDowell, Scheurwater suggests, does not merely serve Bloom's fantasy, she is empowered and well-aware of her own sexual desires and actions.

In the exhibition space, Scheurwater uses fans and a salty scent to recreate the atmosphere of Sandymount beach as well as the performer's intimate fragrance – drawing a parallel between the sea and women's sexuality. The exhibition features a series of naked portraits of men and women who responded to Scheurwater's open call to pose the way they wish to when expressing their sexual selves and gender. These pictures and videos show them posing in a manner that suits their own imagination, leading the photographer to follow their performance – thereby reversing the traditional model-photographer's hierarchy. Here Scheurwater extends the agency and freedom afforded to MacDowell in her own take of Nausicaa, as available to all individuals regardless of sexual preference and gender expression.

Also included in the exhibition is Scheurwater's series Ode, a project initiated in response to her unsolicited reception of 'dickpics' – pictures of male genitals sent to her by men through e-mail and social media. Scheurwater's own photographs showing erect penises of volunteer models were not originally intended to be displayed as a series in a museum setting, but rather to be sent individually to anyone – men and women – who wished to receive them. By including her own depictions of male genitals, Scheurwater's intent was not to illustrate Bloom's arousal but rather to reverse the 'dickpic' trend by literally returning the gesture.

² Gerty MacDowell is generally referred to in studies about *Ulysses* as "Gerty." But why is she referred to by her first name while Bloom is referred to by his last name? Sociologists have argued that this practice (to refer to a woman by her first name rather than her second) is connected to the patriarchal process of referring to all women as "girls" – to cast them as younger and therefore supposedly less experienced and strong-willed. In a stand against this practice, I use "MacDowell" to refer to Gerty as a woman as worthy of being called by her full name as any man.

'Ode' follows Scheurwater's mail art project, 'Sincerely Not Yours' (2019), in which she sent postcards of some of her most extreme self-portraits to the four corners of the world. These post-internet projects are themselves part of Scheurwater's long-standing practice of translating originally digital-based phenomena to real life, thereby often making public images that were meant for private (digital) use. Scheurwater is well-known for her stickering, billboard and 'wild beaming' projects, often showing bodies that do not conform to the uniform and sleek representation of women's bodies in commercial hetero patriarchal visual culture.

As such Scheurwater's Sex Shooter-exhibition encapsulates the artist's unwavering commitment to reshaping mainstream visual narratives and confronting the societal norms surrounding the representation of gender and sexuality by inviting us to challenge and reimagine our own perspectives.

Artist Statement Hester Scheurwater

De installatie 'Sex Shooter, the Liberation of Sexual Identity' is geïnspireerd op hoofdstuk 13 van Ulysses James Joyce en vertaalt het thema seksualiteit, voyeurisme en objectivering naar verschillende genderidentiteiten. De installatie biedt een ervaring waarbij beelden, foto's, video's, geluiden en geuren de kijker door de tentoonstelling leiden. Door bezoekers een innerlijke reis van ruimte naar ruimte te laten maken, wil ik hen uitnodigen om na te denken over veranderende ideeën over identiteit, seksualiteit en niet-normatieve lichamen. In mijn werk en tijdens het maken van deze installatie probeer ik de macht terug te winnen over hoe lichamen en seksualiteit worden waargenomen. Ik wil mensen aanmoedigen om hun eigen seksualiteit en lichaamsbeeld te omarmen, ongeacht hun genderidentiteit, en hen in staat stellen normen te deconstrueren en vrijheid in zelfbeschikking te vinden, door gendergelijkheid te bevorderen en traditionele genderrollen te doorbreken.

The installation 'Sexshooter, the Liberation of Sexual Identity' is inspired by Chapter 13 of Ulysses James Joyce and translates the theme of sexuality, voyeurism, and objectification into various gender identities. The installation offers an experience where images, photographs, videos, sounds, and scents guide the viewer through the exhibition. By allowing visitors to embark on an inner journey from space to space, I aim to invite them to reflect on changing ideas surrounding identity, sexuality, and non-normative bodies. In my work and the process of creating this installation, I seek to reclaim power over how bodies and sexuality are perceived. I want to encourage people to embrace their own sexuality and body image, regardless of their gender identity, and empower them to deconstruct norms and find freedom in self-determination, by promoting gender equality and breaking traditional gender roles.

De verhalen van de modellen | The stories of the models

L

'Voor mij is het de mogelijkheid om alle aspecten van mijn lichaam te laten zien zonder gebonden te zijn aan gendernormen. Dat is vrijheid voor mij. En ik hoef niet per se vrouwenkleding te dragen om me vrouw te voelen. Ik draag veel mannenkleding en voel me nog steeds heel erg vrouw.'

'For me I think it's being able to show all aspects of my body without being bound by gender standards. That's freedom to me. And I don't have to necessarily wear women's clothes to feel like a woman. I wear a lot of men's clothes and still feel very much like a woman.'

Douwe Wilhelm van der Werf

'Soms word ik 'mannelijk' genoemd door iemand die mij niet kent.'

'Sometimes I'm called 'masculine' by someone who doesn't know me.'

Pat Bloom

'De vrijheid om jezelf te uiten op basis van je innerlijke gevoelens zonder clichématige beperkingen, die ons worden opgelegd door culturele en maatschappelijke conditionering.'

'The freedom to express oneself based on our inner feelings without clichéd limitations imposed on us by cultural and societal conditioning.'

Robin Miyes

'...Ik begon me ook te realiseren dat ik een 'seksueel alter ego' heb. Ik vind het belangrijk dat deze persoon gezien en gehoord wordt. Ik houd me niet aan traditionele rollen tijdens seks; ik merk dat als je dat loslaat, je seksleven en de manier waarop ik mezelf waarneem veel mooier worden

'...I also started to realise that I have a 'sexual alter ego.' It's important to me that this person is seen and heard. I don't adhere to traditional roles during sex; I find that when you let go of that, your sex life and the way I perceive myself, become much more beautiful.'

Meike Derks van de Ven

‘Voor mij is gendervrijheid gerelateerd aan mijn seksuele vrijheid en mijn persoonlijke reis daarin. (...) Ik heb er altijd van genoten om een vrouw te zijn, maar in die tijd was ik nogal preuts omdat ik het een ongemakkelijk onderwerp vond waar ik nog niet klaar voor was. (...) Nu voel ik me het tegenovergestelde van preuts en ben ik actief aan het onderzoeken wie ik ben en hoe ik mezelf wil ontwikkelen. Die innerlijke zoektocht voelt als een fijne plek om te zijn.’
‘For me gender freedom is related to my sexual freedom and my personal journey in that. (...) I’ve always enjoyed being a woman, but at that time, I was quite prudish because I found it an uncomfortable topic for which I wasn’t yet ready. (...) Now I feel like the opposite of prudish and I’m actively exploring who I am and how I want to develop myself. That inner search feels like a nice place to be.’

Olimpia Dior

‘Toen ik opgroeide in Oost-Europa werd ik blootgesteld aan de negatieve invloeden van een giftig patriërchaat en een giftige religie, die de vrijheid van vrouwen belemmerden. Maar pas toen ik naar New York City verhuisde, ontdekte ik mijn ware passie voor performancekunst. Daar werd ik bevrijd van de heersende cultuur van schaamte rond het lichaam en seksualiteit. Mijn performances draaien om mode, kostuums, schoenenfetisj en strippen. Door me uit te kleden en te tooien met de outfits van mijn favoriete ontwerpers probeer ik de stijl en de essentie van mijn bewegingen over te brengen. Ik zie strippers als atleten en ik geloof dat een vrij leven in ons lichaam ons mentaal welzijn en een gevoel van vrijheid geeft.’
‘Growing up in Eastern Europe, I was exposed to the negative influences of toxic patriarchy and toxic religion, which hindered women’s freedom. However, it was only when I moved to New York City that I discovered my true passion for performance art. It was there that I was freed from the prevailing culture of shame surrounding the body and sexuality. My performances revolve around fashion, costumes, shoe fetish and stripping. By undressing and adorning myself with the outfits designed by my favourite creators, I aim to convey the style and the essence of my movements. I view strippers as athletes and I believe that living freely within our bodies enables us to experience mental well-being and a sense of freedom

X

‘VRIJ, eindelijk vrij. Niet meert bang.’
‘FREE, finally free. No longer AFRAID.’

Nataly Wood

‘Ik breng mezelf en dit lichaam tot bewustzijn door het ongebruikelijke te gebruiken om het te versieren en mezelf te veranderen in een heerlijke traktatie. Gevangen worden door Hester Scheurwater’s blik is zeker bevrijdend geweest, omdat ik mijzelf voor het eerst met de ingrediënten waar ik van geniet.

Ik voel en hoor dat vrouwen sletten worden genoemd alleen al om het feit dat ze genieten (vooral van seks) en zichzelf laten zien zoals ze zijn, door ‘sploshing’. In deze sessie vond ik de vrijheid om mijn honger te stillen en tegelijkertijd mijn lichaam te bevrijden van een oordeel.’
‘I bring myself and this carcass to awareness by using the unusual to decorate it and turn myself into a delicious treat, and being captured by Hester Scheurwater’s view has been certainly liberating, as it’s the first time I have seen myself like this with some of the elements I enjoy. I feel and hear women are titled as sluts for the mere fact of enjoyment (especially sex) and showing themselves as they are, through ‘sploshing’ in this session, I found the freedom to satisfy my hunger and release my body from judgement at the same time.’

Lula Valetta

‘Na een turbulente periode in mijn leven wilde ik mezelf presenteren als een van de sterke vrouwen in het werk van Hester Scheurwater. Mijn leven is altijd in beweging en mijn stemmingswisselingen brengen me soms ver weg van de kracht die ik voel of wil voelen als vrouw. Soms verdwaal ik in de patriarchale maatschappij, geef ik toe aan de wereld van masochisme en verlies ik mezelf in liefdesaffaires. Niet alleen daar verlies ik mezelf; ik worstel ook innerlijk met depressies, of ik verlies mijn lichaam aan de gevolgen van depressies. Ik heb altijd aandacht gekregen van mannen, maar in de meeste gevallen niet op de manier die men zou wensen. Ik word afgeschilderd als een wellustig object; als ze mijn naam horen, denken ze eerder aan een exotische verleidelijke dame dan aan een sterke vrouwelijke artiest. Ik probeer mijn objectiviteit als seksueel object in mijn voordeel te gebruiken en als een bron van kracht. Seks is macht. Dit machtsspel is niet gemakkelijk. Het zit vol woede, schoonheid en kracht.’

‘After a turbulent period in my life, I wanted to project myself as one of the strong women in Hester Scheurwater’s work. My life is always in flux and my mood swings sometimes take me far away from the strength I feel or wish to feel as a woman. Sometimes I get lost in the patriarchal society, succumbing to the world of masochism and losing myself in love affairs. It’s not just there that I lose myself; I also struggle internally with depression, or lose my body to the consequences of depression.

I have always received attention from men, but in most cases, not in the way one would desire. I am portrayed as a lustful object; when they hear my name they think of an exotic seductive lady rather than a strong female artist. I try to use being objectified as a sexual object to my advantage and as a source of strength. Sex is power. This power play is not easy. It’s filled with anger, beauty, and strength.’

Chiara Pastoor en Nelke Mast

Hester Scheurwater vroeg de jonge kunstenaars Chiara Pastoor () en Nelke Mast een van hun werken aan haar multimediale show toe te voegen. Dat zijn geworden Directed BY (pastoor) en 'Head over heels'

Hester Scheurwater asked young artists Chiara Pastoor () and Nelke Mast to add one of their works to her multimedia show. These have become Directed BY (Pastoor) and 'Head over heels'

Noemi Calzavara

'Ik zou midden in de menigte kunnen staan en zo rondhangen en het is geen probleem. Voor mij is het schoon, het is puur, het is mijn authentieke expressie. Ik kan doen wat ik wil en het maakt me niet uit als mensen andere dingen denken over wat ik doe, want uiteindelijk ben ik vrij in mijn lichaam en voel ik me overal op mijn gemak. En daar gaat het mij om... de ervaring die ik heb.'

'I could be in the middle of the crowd and hang around like this and it is no problem. Since for me it is clean, it is pure, it is my authentic expression. I can do anything I want, and it doesn't bother me if people think other things about what I am doing because in the end I am free in my body and I am comfortable anywhere I am. And this what matters to me... the experience that I have.'

Aubane Berthommé Martinez

'Poseren voor een camera, een doek of zelfs een doek zijn is een versterkend proces, als het onder goede omstandigheden gebeurt. Als arbeider en beeldend kunstenaar is mijn lichaam mijn werkinstrument. Het heeft een materialiteit, zwakheden en krachten die ik dagelijks onderzoek. Naaktheid maakt anonimiteit mogelijk, deseksualiseert en helpt bij het accepteren van het eigen uiterlijk.

Ik zou mijn relatie met mijn lichaam en mijn geslacht omschrijven als mooi, maar soms ook tumultueus. Controle nemen over mijn eigen lichaam/sociale positie en de blik afwenden (of gewoon negeren) zijn manieren om een sterkere liefdesrelatie met mezelf en de mensen om me heen op te bouwen.'

'Posing in front of a camera, a canvas, or even being a canvas is an empowering process when made in good conditions. As a working-class person and visual artist, my body is my working tool. It has a materiality, weaknesses and strengths that I explore daily. Nudity allows anonymity, desexualises, and helps in the acceptance of one's own appearance. I would describe my relationship with my body and my gender as beautiful, yet sometimes tumultuous. Taking control of my own body/social position and averting at the gaze (or simply ignoring it) are ways to establish a stronger love relationship with myself and the people surrounding me.'

Chiara Pastoor

Chiara Pastoor is een Nederlandse filmmaker, fotograaf, schrijver en zelfportrettekenaar. Na haar studie mode/art direction in Amsterdam vervolgde ze haar studie aan de kunstacademie (beeldende kunst, fotografie) en de filmacademie.

In 2022 studeerde ze af met haar korte filmdebuut 'Directed By'. Dit is een experimentele film die een verzameling erotische, surrealistische en humoristische zelfportretten laat zien. Chiara neemt de macht over haar lichaam en seksualiteit en geeft zich over aan zelfbevrediging. Ze eist de macht op van zowel de regisseur als de vrouw in het beeld en herdefinieert daarom zelfportretten binnen de noties van de mannelijke, vrouwelijke en geïnternaliseerde mannelijke blik. Chiara werkt momenteel aan twee nieuwe korte films en een fotoboek over zelfportretten, waarin ze de vloeiende relatie tussen zelfliefde en zelfhaat laat zien.

Chiara Pastoor is a Dutch filmmaker, photographer, writer and self-portrait artist. After studying fashion / art direction in Amsterdam, she continued her studies at the art academy (fine arts, photography) and the film academy.

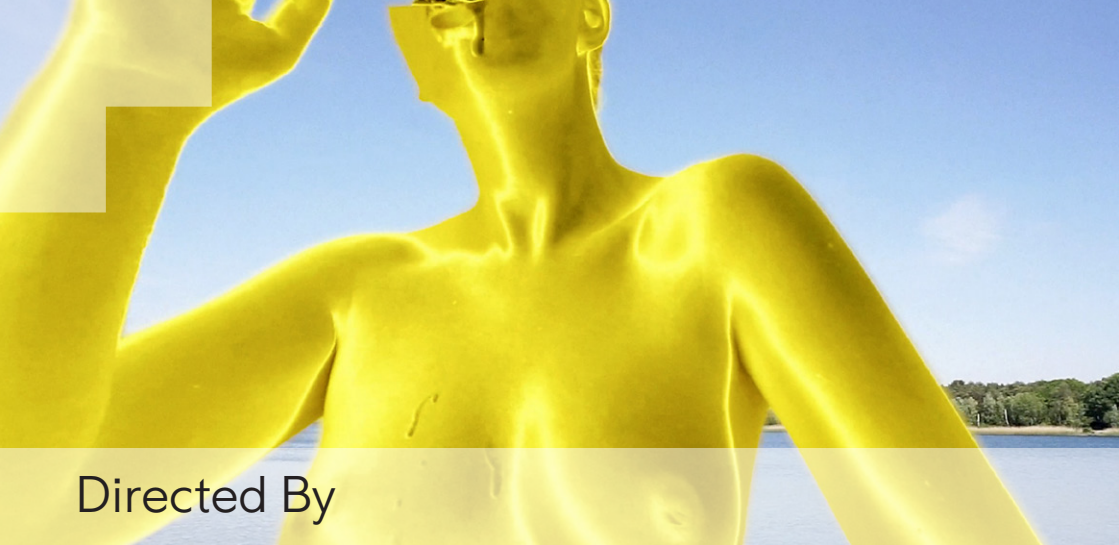
In 2022 she graduated with her short film debut 'Directed By'. This is an experimental film showing a collection of erotic, surrealist and humorous self-portraits. Chiara takes agency of her body and sexuality and indulges in self-pleasure. Reclaiming the power as both the director and the woman in the image, therefore redefining self-portraits within the notions of the male, female and internalised male gaze. Chiara is currently working on two new short films and a self-portrait photography book, showcasing the fluid relationship between self-love and self-hatred.

Artist statement

Er is altijd een sterk verlangen geweest om verhalen te bedenken en te visualiseren, die me persoonlijk dwingen om eerlijker te zijn en een dieper niveau van kwetsbaarheid op te zoeken. Het creëren van fotografie en films op de grens van realiteit en fictie heeft een kleine wereld gecreëerd, waarin gevoelige thema's en persoonlijke gebeurtenissen volledig vrij kunnen bestaan. Ik heb het altijd gezien als een veilige haven, zonder oordeel, voor mezelf en voor mijn publiek. Je kunt deze realiteit gemakkelijk herkennen vanuit je eigen werkelijkheid, maar het smaakt net even wat anders. Het maakt zware dingen lichter en schaamte een beetje kleurrijker. Het biedt een ruimte waarin we naar onze eigen reflectie kunnen kijken en praten over waar we van weg proberen te kijken. En dan wellicht ook een beetje kunnen lachen om onszelf en om hoe wonderlijk vreemd onze verlangens en ons genot kan zijn. Ik las eens, dat het liefste wat we ooit kunnen doen, is anderen laten zien dat we menselijk zijn. En op een bepaalde manier blijf ik deze zin horen terwijl ik aan het creëren ben. Het motiveert me om werk te maken over gevoeligheid, hunkering, schaamte en verdriet. Een stukje eerlijker en surrealistischer in elk nieuw project. En over onderwerpen die al zo diep geïntegreerd zijn in ons dagelijks leven en sociale activiteiten.

Artist Statement

There has always been this strong desire to conceptualise and visualise stories that, somehow, force me personally to be more honest and seek out a deeper level of vulnerability. Creating imagery and film on the border of reality and fiction has created this little world where sensitive themes and personal events can just exist freely. I always saw it as a non-judgemental safe haven, for myself and my audience. You can easily recognise this reality from your own, but it tastes just a little different. It makes heavy things lighter and shame a little more colourful and it opens up this space where we can look at our own reflection and talk about what we try to look away from. And then maybe also laugh a little at ourselves and at how wonderfully strange our desires and pleasures can be. I once read that, maybe the kindest thing we could ever do, is show others that we are human. And in a way, I keep hearing this sentence whilst creating. It motivates me to create work about sensitivity, craving, shame and grief. A little more honest and a little more surrealist in every new project. And about topics that are already so deeply integrated in our daily lives and social activities.

Directed By

'Directed By' is een korte film, bestaande uit een verzameling van erotische, surrealistische en humoristische zelfportretten. Filmmaker en zelfportret kunstenaar Chiara Pastoor neemt volledig de controle over haar lichaam, seksualiteit en het schaamteloos genieten van jezelf en je lichaam. Door het innemen van de positie van regisseur als wel de vrouw in het beeld, eist ze de macht over haar lichaam en vrouwelijk naakt op beeld terug. Zo wordt zelfportret kunst opnieuw gedefinieerd binnen de theorieën van de male, female en geïnternaliseerde male gaze.

Tijdens het herstel van de ziekte van Lyme en na het plots overlijden van haar broer, ondervond Chiara dat de rouw rondom deze gebeurtenissen haar relatie met haar lichaam had verbasterd. Ze herkende haar eigen lichaam niet meer en voelde zich verwijderd van alle behoefte aan intimiteit en seks. Zo besloot ze in 2018 het medium van fotografie in te zetten om deze blokkades te doorbreken. Erotische en naakte zelfportretten gaven haar de mogelijkheid om in een veilige speelsheid weer seksuele behoeftes op te zoeken en de connectie met haar lichaam te herstellen.

'Directed by' is an experimental short film, showing a collection of erotic, surrealistic and humorous self-portraits. Chiara takes agency of her body and sexuality and indulges in self-pleasure. Reclaiming the power as both the director and the woman in the image, therefore redefining self-portraits within the notions of the male, female and internalised male gaze.

She started creating self-portraits in 2018, after recovering from Lyme disease and the sudden loss of a sibling the year before. Self-portraiture started as an attempt to reconnect and heal the relationship with her body, intimacy and sexuality. Nude and erotic self-portraits functioned as a way to break through the dissociation she had experienced towards her body and any feelings of sexual pleasure.

Nelke Mast

Nelke Mast (zij/hen), alias NELLY DANSEN, is een conceptueel kunstenaar en een zelfbenoemde Bimbo, geboren ergens in een Fries bos en opgegroeid in een huis van punkers. Nelke's praktijk wordt voornamelijk gekenmerkt door onderzoek naar erotisch kapitaal en zelfconceptualisatie. Ze doet dit door visueel commentaar te leveren op genderrollen door het deconstrueren en herstellen van predominante seksuele archetypes. Naast het afbreken van het Freudiaanse Madonna vs. 'the whore- complex', is de vraag 'NELLY DANSEN, een meisje of een concept?' een kracht die haar drijft in haar artistieke en bijna antropologische praktijk. Recentelijk is dit gedaan door de lens van de new age Bimbo¹⁾. Volgens Nelke is de 21e-eeuwse Bimbo de reïncarnatie van de punkidentiteit uit de jaren 80. Naast dokter in het Bimboïsme voelt NELLY zich vaak een privédetective die aanwijzingen verzamelt. Deze Natural Born Archivist documenteert, eigenlijk bijna alles, om te begrijpen hoe haar positie als queer vrouw met een vrouwelijk gecodeerd lichaam in deze wereld waarde kan toevoegen. Dit gebeurt altijd op een intertekstuele manier die gepaard gaat met humor en een gevoel van Joie de Vivre - NELLY DANSEN vindt altijd energie om uit haar dak te gaan of om al het goede te doen dat er is!

1) Bimbo = een niet al te slimme aantrekkelijke vrouw

Nelke Mast (she/they), alias NELLY DANSEN, is a conceptual artist and a self-titled Bimbo born somewhere in a Frysian Forest and raised in a House of Punks. Nelke's practice is primarily characterised by researching erotic capital and self-conceptualisation. She does this by making visual commentary on gender roles by deconstructing and re-establishing pre-dominant gendered sexual archetypes. Next to breaking down the Freudian Madonna vs. The Whore complex, is the question 'NELLY DANSEN, a girl or a concept?' a force that powers her in her artistic, and almost anthropological, practice. Recently this has been done through the lens of the new age Bimbo¹⁾. Nelke believes the 21st century Bimbo is the reincarnation of the 80s punk identity. Next to being a doctor in Bimboism, NELLY often feels like they are a Private Detective collecting clues. This Natural Born Archivist documents, basically almost everything, to understand how her position as a queer woman with a female-coded body in this world can add value. This is always done in an intertextual fashion accompanied with humour and a sense of Joie de Vivre - NELLY DANSEN always finds energy to get up to no good or to all the good there is!

1) Bimbo = a not very intelligent attractive woman

Artist statement

In mijn werk duik ik in de complexiteit van identiteit, waarbij ik de raakvlakken van gender, seksualiteit en maatschappelijke verwachtingen (ugh... niet die verwachtingen... saai!) onderzoek. Geïnspireerd door feministische filosofie (yay Ursula K le Guin), queer theorie (hear hear Judith Pamela Butler) en persoonlijke ervaringen (aha, het persoonlijke is politiek!), wil ik gevestigde normen uitdagen en individuen in staat stellen hun authentieke zelf te omarmen door middel van de (de)constructie van mijn eigen zelf (Luister, geen enkel kunstwerk kan een kijker bevrijden als het niet eerst de auteur heeft bevrijd!) Op dit moment doe ik dat door de lens van de Bimbo. Ik omarm dit denigrerende stereotype in al haar eerlijkheid en probeer de hyper femme agenda te pushen.

Bimbo's zijn romantici en toen Loving een daad van verzet werd, werd het tegelijkertijd mijn favoriete instrument. De rebellenbeweging is om zacht te blijven, open te blijven en vrolijk te blijven, zei Miss Pamela Anderson ooit tegen mij. "Loving IS punk-'n-politiek!" Deze belangrijke politisering van de liefde is vaak afwezig in de hedendaagse literatuur' zegt Bell Hooks. Oh... om een Bimbo te zijn... De wereld draait en ik draai rondjes, Ha-ha! Ik ben een duizelingwekkende blondine, brabbelend in de ondergaande zon...

Artist statement

Through my work I deep dive into the complexities of identity, exploring the intersections of gender, sexuality, and societal expectations (ugh... not those expectations... boring!). Drawing inspiration from feminist philosophy (yay Ursula K le Guin), queer theory (hear hear Judith Pamela Butler), and personal lived experiences (aha, the personal is political!), I aim to challenge established norms and empower individuals to embrace their authentic selves through the (de)construction of my own self (Listen, no piece of art can liberate a viewer unless it did not liberate its author first!) Right now I am doing that through the lens of the Bimbo. I am hugging this derogatory stereotype in all her honesty and aim to push the hyper-femme agenda.

Bimbo's are romantics and as Loving became an act of Resistance, it simultaneously became my tool of choice. The rebel move is to stay soft, stay open, and stay joyful, Miss Pamela Anderson told me once. "Loving IS punk-'n-political!" This important politicisation of love is often absent from today's writing' states Bell Hooks. Oh... to Be a Bimbo... The world spins and I go around in circles, Ha-ha! I'm a Dizzy Blonde gibbering off into the setting sun...

Deze still komt uit 'Head Over Heels', Nelke's afstudeerfilm. This still is from 'Head Over Heels', Nelke's graduation movie.

Head Over Heels

'Wat krijgen we nou, heeft een of andere bimbo-bende de Playboy Mansion gekraakt?'

Door de lens van NELLY DANSEN en de materialiteit van haar fysieke vorm onderzocht Nelke Cor Mast de schoonheden en de gruwelen van het leven van een Bimbo. Veel mensen hebben de laatste tijd iets te zeggen over Bimbo's, maar heb jij ooit geprobeerd er een te zijn?

Als de Natural Born Archivist verzamelde ze een grote stapel documentaire beelden van de Bimbo die in The Everyday™ werd geïmplementeerd. Dit wordt in de film 'Head Over Heels' vermengd met geënceneerd materiaal met als doel verwarring te creëren tussen het echte en het overdrevene. Net zoals make-up dat kan doen.

Het herdefiniëren van wat film is, en wat film kan zijn, was de Secret Double Agenda™ in dit proces. Dit kreeg vorm door over te schakelen van documentairebeelden naar gescript Big-Production-achtig materiaal en GTA-visuals. Meid, niet alles is mogelijk om in het echt te doen, dus soms moet je je bronnen zoeken in de digitale wereld. De stap naar Hollywood (letterlijk, daar is het grootste deel gefilmd), maar ook de stap weg van het typische Hollywood-type van films maken krijgt vorm in een gedeconstrueerde 'chick flick' die een Zeitgeist-document is van de 21e eeuwse new age queer Bimbo, die toevallig ook een sekswerker is, wat het stigma doorbreekt.

Een film met een plot dat vrijwel plotloos is. Het is een film over een grote groep Bimbo's die de Playboy Mansion in Los Angeles hebben gekraakt. NELLY DANSEN, de hoofdpersoon van de film, wordt gebeld om wat 'lattes' te halen voor haar vrienden. En zomaar vliegt ze de wereld in. Dan gebeurt er van alles... jeeetje, kan een meisje gewoon koffie gaan halen zonder lastig gevallen te worden?'. In deze 'still' vindt de ontknoping van de film plaats. Ze komt eindelijk thuis na een mega lange reis die te zien is in de film en haar vrienden komen erachter dat ze vergeten is de koffie te halen die ze beloofd had: "Domme Bimbo!"

Head Over Heels

'What the hell, some bimbo gang squatted the Playboy Mansion? Through the lens of NELLY DANSEN and the materiality of her physical form, Nelke Cor Mast researched the beauties and the horrors of the life of a Bimbo. A lot of people have something to say about Bimbo's lately, but have you ever tried one?'

As a Natural Born Archivist, she collected a big pile of documentary footage about the Bimbo which was implemented in The Everyday™. This is mixed in the film 'Head over Heels' with staged material which creates a confusion between the real and the exaggerated. Just like how makeup can do that.

Redefining what film is, and film can be, was the Secret Double Agenda™ in this process. This took shape by switching from documentary footage to scripted Big-Production-esque material to GTA visuals. Girl, not everything is possible to do in an IRL, so sometimes you have to source out to the digital world. Stepping into Hollywood (literally, that is where most of it is filmed) but stepping away from the typical Hollywood-type-of-film-making takes shape in a deconstructed chick flick that is a zeitgeist document of the 21st century new age queer Bimbo (who also happens to be a sex worker, break the stigma!)

A film with a plot that is pretty much plotless. It is a film about a big group of Bimbos who squatted the Playboy Mansion in Los Angeles. NELLY DANSEN, the protagonist of the film, is being called to fetch some lattes for her friends. And just like that, she flies off into the world. Then just A LOT of stuff happens... jeez can't a girl just go and get a coffee without being bothered?' In this still the denouement of the film takes place. She finally gets home after a mega long journey which can be seen in the film and her friends find out that she forgot to get the coffee she had promised: "Silly Bimbo!"

Gender Matters

Stories from Istanbul

Filmcurator Gülen Guler van Yalan Dünya Films Ltd. zorgde met 'Gender Matters: stories from Istanbul' voor een boeiende verzameling van filmclips, die de reis laat zien vanuit het Turkse perspectief van activisme en vechten voor genderrechten.

Film curator Gülen Guler from Yalan Dünya Films Ltd. has provided a compelling collection of film clips in 'Gender Matters: stories from Istanbul', showing the journey from the Turkish perspective of activism and fighting for gender rights.

Gender Matters

Stories from Istanbul

'Gender matters' gaat over de LHBTQI+ gemeenschap in Turkije en de steun die zij verdient. Deze betreft vooral principes als mensenrechten, gelijkheid en diversiteit. Veel mensen, organisaties en overheden pleiten voor het recht van mensen uit de LHBTQI+ gemeenschap om openlijk te leven, vrij van discriminatie en met toegang tot dezelfde kansen en bescherming als ieder ander. Voorstanders stellen dat deze co-existentie - het met en naast elkaar samenleven - sociale harmonie bevordert, begrip stimuleert en een meer inclusieve en tolerante samenleving creëert.

De houding ten opzichte van mensen uit de LHBTQI+ gemeenschap varieert met iemands culturele, sociale, religieuze en persoonlijke overtuiging. Sommigen zijn meer tolerant en ondersteunend, terwijl anderen er conservatievere en zelfs discriminerende opvattingen op na houden.

Daarom is een voortdurende dialoog van belang en daarbij onderwijs en bewustwordingscampagnes. Ze spelen de hoofdrol bij het vormen van maatschappelijke attitudes en het bevorderen van coëxistentie. In veel delen van de wereld is vooruitgang geboekt op het gebied van wettelijke erkenning en bescherming van LHBTQI+-rechten.

Er zijn echter nog steeds uitdagingen en barrières in verschillende regio's en de strijd voor volledige gelijkheid gaat op veel plaatsen door.

In deze tentoonstelling zijn acht video's te zien. Vier daarvan documenteren de tijdlijn van de LHBTQI+-strijd in Istanbul. In de andere vier maakt u kennis met vier Turkse ouders die met ontroerende eerlijkheid vertellen over de ontdekking dat hun kinderen homo- of transseksueel zijn.

'Gender matters' is about the LHBTQI+ community in Turkey and the support it deserves. That support mainly concerns principles such as human rights, equality and diversity. Many individuals, organisations and governments advocate for the right of LHBTQI+ individuals to live openly, free from discrimination and with access to the same opportunities and protection as everyone else. Proponents argue that this coexistence - living with and alongside each other - promotes social harmony, fosters understanding and creates a more inclusive and tolerant society.

Attitudes towards people from the LHBTQI+ community vary depending on one's cultural, social, religious and personal beliefs. Some are more tolerant and supportive, while others hold more conservative and even discriminatory views. Ongoing dialogue is therefore important, as well as education and awareness campaigns. They play the leading role in shaping societal attitudes and promoting coexistence. Progress has been made in many parts of the world in terms of legal recognition and protection of LHBTQI+ rights.

However, there are still challenges and barriers in different regions and the struggle for full equality continues in many places.

This exhibition features eight videos. Four of them document the timeline of the LHBTQI+ struggle in Istanbul. In the other four you will meet four Turkish parents who tell, with moving honesty, about discovering that their children are gay or transgender.

My Child

De film 'My Child' gaat over een zeer moedige en inspirerende groep moeders en vaders in Turkije die ouders zijn van LHBTQI+ kinderen. Ze hebben niet alleen de moeilijke weg afgelegd om hun kinderen te accepteren om wie ze zijn, maar ze hebben ook de stap genomen om hun ervaringen te delen met andere gezinnen en het algemene publiek.

In deze tentoonstelling zijn vier speciaal voor deze gelegenheid samengestelde fragmenten te zien. Daarin delen de ouders op intieme wijze hun ervaringen met de kijker en herdefiniëren ze onomwonden wat het betekent om ouders, familieleden en activisten te zijn in een conservatieve, homofobe samenleving. In deze kleine ruimtes vertellen de ouders Sema, Pinar, Zeki en Şule hun verhaal

Regisseur: Can Candan / Productie: Surela Film / Producenten: Can Candan, Ayşe Çetintaş, Gökçe İnce / Co-Producent: H. Metehan Özkan / Director of photography: Oğuz Yenen

Pinar

Sema

Sule

Seki

My Child

The film 'My Child' is about a very brave and inspiring group of mothers and fathers in Turkey who are parents of LGBTQI+ children. Not only have they taken the difficult path of accepting their children for who they are, but they have also taken the step of sharing their experiences with other families and the public.

This exhibition features four specially curated excerpts. In them the parents intimately share their experiences with the viewer and unequivocally redefine what it means to be parents, family members and activists in a conservative, homophobic society. In these small spaces, parents Sema, Pinar, Zeki and Şule tell their stories.

Director: Can Candan / Production: Surela Film / Producers: Can Candan, Ayşe Çetintaş, Gökçe İnce / Co-Producer: H. Metehan Özkan / Director Of Photography: Oğuz Yenen

Appear, Demand, Celebrate and Pride Against All Odds:

Fragmenten uit 'The History of LGBTQI+ Movement in the Streets of Turkey (2000-2023)'

Appear

In Turkije maakte men in 2001 op straat voor het eerst kennis met de LHBTQI+ gemeenschap als een aparte politieke organisatie. Op 1 mei 2001 nam een van de eerste LHBTQI+ organisaties in Turkije, Kaos GL, deel aan een mars. Ondanks de homofobe houding van deelnemers, media en politie, keek iedereen toch met nieuwsgierigheid en interesse naar deze 'nieuwe' politieke organisatie. Deze mars markeerde het begin van de strijd tegen homofobie en transfobie op straat.

Demand

In de loop der jaren nam de zichtbaarheid van mensen uit de LHBTQI+ gemeenschap toe, maar ook de maatschappelijke druk en uitsluiting waarmee ze te maken kregen. De LHBTQI+ gemeenschap bleef zich echter organiseren en strijden om hun eisen op het gebied van mensenrechten te uiten door middel van demonstraties en acties in de openbare ruimte. Een belangrijke gebeurtenis was op 17 juli 2007, toen LHBTQI+-personen een collectieve aanvraag indienden bij het Turkse arbeidsbureau en persconferenties hielden, waardoor hun eisen voor mensenrechten zichtbaarder werden.

Celebrate

In de jaren 2010 leidden positieve ontwikkelingen op het gebied van vrijheden en mensenrechten ook tot ruimtes waar LGBTQI+-personen zich openlijk konden uiten. Jaar na jaar werd de viering van de Pride Week op de iconische İstiklal Avenue in Istanbul een transformerende wandeling, waarbij veel maatschappelijke vooroordelen werden doorbroken. Sinds 2012 zijn we er ook getuige van dat ouders van LGBTQI+-personen deelnemen aan de Pride Walk als de georganiseerde groep LISTAG.

Pride Against All odds

Helaas zijn de verworven vrijheden sinds 2015 elk jaar meer en meer beperkt en verboden. Eerst werden de Pride Walks op İstiklal Avenue geannuleerd en jaar na jaar werden alle culturele en artistieke activiteiten van LGBTQI+ individuen en organisaties verboden. Ondanks deze druk en obstakels stopte de LGBTQI+ gemeenschap niet en gaf niet op. Dit jaar vierden ze ondanks alle ontberingen de Pride Walk in de straten van de stad. Deze serie video's toont de sporen van 23 jaar aanwezigheid van LGBTQI+-personen in de straten van Turkije en hun trots tegen alle verwachtingen in.

Credits: Video artist/Editor: Alper Şen/Regisseurs: Can Candan, Alper Şen, Oktay İnce, Gülşah Özgen, Sibel Tekin/Archival footage: Kaos GL, Pembe Hayat Derneği, İstanbul Pride'23, Work of Image

Appear, Demand, Celebrate and Pride Against All Odds:

Fragments from the History of LGBTQI+ Movement in the Streets of Turkey (2000-2023)

Appear

In Turkey, it was in the year 2000 when the streets first encountered LGBTQI+ individuals as a political separate organisation. On 1 May 2000, one of the first LGBTQI+ organisations in Turkey, Kaos GL participated in a march, and despite homophobic attitudes from participants, media, and the police, everyone still looked at this 'new' political organisation with curiosity and interest. This march marked the beginning of the struggle against homophobia and transphobia on the streets.

Demand

Over the years, as the visibility of LGBTQI+ individuals increased, so did the societal pressure and exclusion they faced. However, the LGBTQI+ community continued to organise and fight together, expressing their human rights demands through demonstrations and actions in public spaces. One significant event was in 17 July 2007 when LGBTQI+ individuals made a collective application to the Turkish Employment Agency and held press conferences, making their human rights demands more visible.

Celebrate

As we reached the 2010s, positive developments in freedom and human rights also led to spaces where LGBTQI+ individuals could openly express themselves. Year by year, the celebration of Pride Week on Istanbul's iconic İstiklal Avenue became a transformative walk, breaking many societal prejudices. Since 2012 we also witnessed that parents of LGBTQI+ individuals participated in the Pride Walk as the organised group LISTAG.

Pride Against All Odds

Unfortunately, however, since 2015 all these freedoms have been increasingly restricted and face bans every year. First the Pride Walks on İstiklal Avenue were cancelled, and year by year all the cultural and artistic activities of LGBTQI+ individuals and organisations were prohibited. Despite these pressures and obstacles, the LGBTQI+ community did not stop or give up. This year they celebrated the Pride Walk on the city streets despite all the hardships. This series of videos portrays the traces of 23 years of LGBTQI+ individuals' presence on Turkey's streets and how they continue to be proud against all odds.

Credits: Video artist/ Editor: Alper Şen / Directors: Can Candan, Alper Şen, Oktay İnce, Gülşah Özgen, Sibel Tekin / Archival footage: Kaos GL, Pembe Hayat Derneği, İstanbul Pride'23, Work of Image

Appear

Demand

Celebrate

Colofon | colophon

Sex Shooter en Gender matters zijn producties van Noorderlicht in samenwerking met Brave New World Producties vanuit Leeuwarden. Beide producties zijn onderdeel van het pan-Europese project ULYSSES European Odyssey, waarin 18 steden uit 16 Europese landen samen optrekken. Elk land neemt een van de 18 hoofdstukken uit het boek Ulysses van James Joyce als vertrekpunt:

Sex Shooter and Gender matters are produced by Noorderlicht in collaboration with Leeuwarden based Brave New World Producties. Both productions are part of the pan-European project ULYSSES European Odyssey, which brings together 18 cities from 16 European countries. Each country takes one of the 18 chapters from James Joyce's book *Ulysses* as its starting point:

I TELEMACHUS | Athene | Griekenland/Athens | Greece
II NESTOR | Triëst, | Italië/Trieste | Italy
III PROTEUS | Vilnius | Lithouwen/Vilnius | Lithuania
IV CALYPSO | Boedapest | Hongarije/Budapest | Hungary
V LOTUS EATERS | Marseille | Frankrijk/Marseille | France
VI HADES | Parijs | Frankrijk/Paris | France
VII AEOLUS | Bwerlijn | Duitsland/Berlin | Germany
VIII LESTRYGONIANS | Lugo | Galicië, Spanje/Lugo | Galicia, Spain
IX SCYLLA AND CHARYBDIS | Kopenhagen | Denemarken/Copenhagen | Denmark
X WANDERING ROCKS | Istanboel | Turkije/Istanbul | Turkey
XI NESTOR SIRENS | Cluj | Roemenië/Cluj | Romania
XII NESTOR CYCLOPS | Zürich | Zwitserland /Zurich | Switzerland
XIII NAUSICAA | Leeuwarden | Nederland/Leeuwarden | Netherlands
XIV OXEN OF THE SUN | Eleusis | Griekenland/Eleusis | Greece
XV CIRCE | Oulu | Finland/Oulu | Finland
XVI EUMAEUS | Lissabon | Portugal/Lisbon | Portugal
XVII ITHACA | Dublin | Ierland/Dublin | Ireland
XVIII PENELOPE | Derry/Donegal | Noord-Ierland & Republiek Ierland/ Derry/Donegal
Northern Ireland & Republic of Ireland

ULYSSES

EUROPEAN ODYSSEY 2022–2024

noorderlicht.

BRAVE
NEW
WORLD
PRODUCTIES

Projectleiding/Project coordination Europa | Sean Doran, Liam Browne
(Arts Over Borders) & Claudia Woolgar (Brave New World Producties)

Directie/Management Noorderlicht | Kees van der Meiden

Curator/Curator | Wim Melis

Concept en uitwerking/Concept and development Sex Shooter | Hester Scheurwater

Opkomend kunstenaars/emerging artists | Chiara Pastoor en Nelke Mast

Keuze films/Choice movies Gender Matters | Gülen Güler, Yalan Dünya Films Ltd., Istanbul

Lokale producent/local producer Gender Matters | Claudia Woolgar, Brave New World Producties

Ontwerp/Design Gender Matters | Ahmet Ögüt

Productieleiding/Production management | Ike de Zeeuw, Hanne van der Velde

Techniek/Technique | Vanina Tsedkova, Michael Carr

PR/Marketing/PR/Marketin | Esther Bolt, Kim Nieborg, Ciaran Doran, Ben McKnight.

Tentoonstellingsbouw/Exhibition builders | Vanina Tsvetkova, Michael Karr, Kevin Perrin,
Monika Balu, Ivana Đerić, Kamilé Česnavičiūtė, Leonie van den Ende, Karin Groenewoud

Publieksbegeleiding/Assistance visitors | Mentjan Tiel

Modellen/Models | L.Douwe Wilhelm van der Werf, Robin Miyese, Lula Valletta,
Aubane Berthommé Martinez, Pat, Arthur, Meike Derks van de Ven, Nataly Wood,
Noemi Calzavara, Olimpia Dior (video contribution)

Editing foto's/Editing Photos | Roald de Boer, Suzanne Somer

Video editor/Video editing | Elsbeth van Noppen

Geluid/Soundscape | Ivo Bol

Video contribution | Olimpia Dior

Tekst/Text | Catherine Somzé

Geur/Smell | Iscent

Ontwerp boekje & affiche/ Graphic design booklet and poster | Studio D2 Vormgeving

Met dank aan/Thanks to | Roald de Boer, Renate Boere, Alex Jacobs

Deze producties kwamen tot stand dankzij bijdragen van...

These productions have been possible thanks to contributions from...

Creative Europe | Mondriaan Fonds | Gemeente Leeuwarden | Provincie Friesland
Gemeente Groningen | Provincie Groningen | Leeuwarder Ondernemers Fonds

Voor meer informatie/For more information: noorderlicht.com ulysseseurope.eu

SEX SHOOTER | The Liberation of Sexual Identity

By Hester Scheurwater

GENDER MATTERS | Stories from Istanbul

Curated by Gülen Güler Hurley

'Beide tentoonstellingen doen een oproep het gevestigde beeld van seksualiteit herzien. Daarin staat voorop dat iedereen het recht heeft daarin een eigen persoonlijke keuze te maken, zonder daar verantwoording voor af te moeten leggen'

'Both exhibitions ask us to revise the established image of sexuality. At its core lies the call for everyone to have the right to make their own personal choice, without having to justify the choice'

Co-funded by
the European Union

mondriaan
fonds

Gemeente Leeuwarden

provinsje fryslân
provincie fryslân

provincie
groningen

LEEUWARDER
ONDERNEMERS
FONDS SAMEN
INVESTEREN
OM TE INITEREN